

POLITIHØGSKOLEN

STUDIEPLAN

UTDANNING I TVERRETATLIG BEKJEMPELSE AV ØKONOMISK KRIMINALITET

15 studiepoeng

Godkjent i høgskolestyret
5. juni 2019

1 Innledning

Økonomisk kriminalitet er et samlebegrep for en rekke lovbrudd som primært er rettet mot næringslivet og offentlig sektor.

Økonomisk kriminalitet er som regel profittmotivert og begås gjerne i tilknytning til virksomhet som i seg selv er, eller gir seg ut for å være lovlig. Det er sjelden noen personlig fornærmet i saken, og det er ikke noe åsted i tradisjonell forstand.

Myndighetenes innsats er derfor ofte avgjørende for å avdekke denne kriminaliteten.

Alvorlig økonomisk kriminalitet begås gjerne av aktører som benytter seg av til dels kompliserte metoder. Kriminaliteten kjennetegnes også av grensekryssende strukturer og transaksjonsmønstre som er brukt bevisst for å gjøre det vanskelig og ressurskrevende å avdekke og etterforske sakene. Norge har gjennom internasjonale konvensjoner og avtaler forpliktet seg til å ivareta og håndheve lover og forskrifter knyttet til denne type aktivitet.

Myndighetenes innsats er ofte avgjørende for å bekjempe økonomisk kriminalitet og dette avdekkes ofte under kontrolletatenes kontroll/tilsyn. Kontrolletatene brukes i denne studieplanen som et samlebegrep for Arbeidstilsynet, Finanstilsynet, NAV-kontroll, Skatteetaten, Tolletaten og andre etater som arbeider med bekjempelse av økonomisk kriminalitet. Forutsetningen for å få størst mulig effekt av den samlede innsatsen mot økonomisk kriminalitet er godt samarbeid mellom disse etatene og politiet.

Med bakgrunn i anbefalinger til tiltak 12 i Regjeringens handlingsplan mot økonomisk kriminalitet (2011 - 2014) og Strategi mot arbeidslivskriminalitet (2015), er denne utdanningen i tverretatlig bekjempelse av økonomisk kriminalitet opprettet.

Studentene skal under studiet fokusere på ett av to temaer; arbeidsmarkedskriminalitet eller generell økonomisk kriminalitet.

2 Formål

Formålet med utdanningen er å gjøre kontrolletatene og politiet bedre kvalifisert til å bekjempe økonomisk kriminalitet gjennom høynet kompetanse og styrket samarbeid.

3 Målgrupper og opptakskrav

3.1 Målgruppe

Målgruppen er ansatte i Arbeidstilsynet, Finanstilsynet, NAV-kontroll, Politiet, Skatteetaten, Tolletaten og andre etater. Disse må arbeide, eller være tiltenkt å arbeide med, bekjempelse av økonomisk kriminalitet. Det forutsettes at søkerne fra politiet er valgt ut i henhold til lokale kompetanseplaner og at øvrige deltakere er prioriterte av egen etat.

3.2 Opptakskrav

Søkere må dokumentere følgende formelle krav:

Utdanning:

- Generell studiekompetanse

Praksis/ansettelse og andre krav:

- Et pågående arbeidsforhold i Arbeidstilsynet, NAV-kontroll, Finanstilsynet, Politiet, Skatteetaten, Tolletaten eller andre etater som arbeider med bekjempelse av økonomisk kriminalitet
- Minimum 1 års praksis i en av de ovennevnte etatene

Søkere som ikke tilfredsstillter de formelle kravene må dokumentere følgende:

- minimum 5 års relevant praksis (hvorav inntil 2 år kan være relevant utdanning) erstatter kravet om generell studiekompetanse. Ordningen gjelder kun søkere som er 25 år eller eldre.

4 Læringsutbytte

4.1 Generell kompetanse

Studentene kan etter gjennomført utdanning:

- framstå med økt innsikt og trygghet i sin egen yrkesrolle
- vise et selvstendig ansvar for ulike kontroll- og etterforskningsoppgaver innen fagfeltet
- vise forståelse og respekt for andre etaters risikobilde, prioriteringer, muligheter og begrensninger

4.2 Kunnskaper

Studentene har etter gjennomført utdanning kunnskap om:

- økonomisk kriminalitet og de negative konsekvenser denne har for det enkelte individ, foretak og samfunnet som helhet
- de ulike etaters samfunnsmandat og rolle
- etatenes hjemler for kontroll/etterforskning, inngrep, og reaksjoner
- taushetsplikt og muligheter for informasjonsdeling
- organisering og gjennomføring av tverretattlig samarbeid
- plikter og/eller straffebestemmelser knyttet til
 - verdipapirhandel
 - skatt og avgift
 - toll
 - regnskapsovertredelser
 - regnskapsførervirksomhet og revisjon
 - arbeidsvilkår
 - bedrageri
 - tyveri, underslag og økonomisk utroskap
 - korrupsjon
 - heleri, selvvask og hvitvasking
 - konkurs
- hypotesetenkning, påvirkningsfeller og justisfeil
- forebygging
- etterretningsprosessen og kunnskapsstyrte beslutninger
- sikring og fratakelse av verdier, både i sivilt- og straffespor

Studentene har etter gjennomført utdanning kjennskap til:

- avhørsmetodikken KREATIV
- nyere betalingstjenester
- opptreden og presentasjon i retten
- muligheter for samarbeid med private og/eller ideelle aktører
- internasjonalt samarbeid

4.3 Ferdigheter

Studentene kan etter gjennomført utdanning:

- redegjøre for likheter og ulikheter i etatenes samfunnsmandat og lovregulering

- redegjøre for forebyggende arbeid, etterforskning/kontroll og inngrepshjemler på et grunnleggende nivå
- delta i et tverretatlig samarbeid
- identifisere mulige straffbare forhold
- identifisere muligheter for utveksling av informasjon mellom etatene
- bidra til utarbeidelse av kontroll-/etterforskningsplan
- bidra til å tilskjære saker for å jobbe mest mulig effektivt, kunnskapsstyrt og formålsrettet
- bidra til at det kan foretas et begrunnet valg om saken skal følge straffe- og/eller forvaltningssporet
- bidra til å planlegge og gjennomføre intervjuer/avhør
- bidra til sikring og fratakelse av verdier både i sivilt- og straffespor
- presentere funn/bevis for samarbeidspartnere

5 Organisering og arbeidskrav

Studiet er organisert som et deltidsstudium med samlinger og studiearbeid utenom samlingene. Utdanningen er anslått til ca. 420 timer. I dette ligger deltakelse i undervisning, individuelt arbeid, gruppearbeid, nettbasert arbeid og litteraturstudier. Arbeidsmåtene i studiet skal bidra til å gi studentene godt læringsutbytte, og særlig belyse sammenhengen mellom teori og praksis og utvikle gode samarbeidsformer mellom etatene. Det legges vekt på varierte arbeidsformer med stor grad av studentaktivitet og arbeid i tverretatlige grupper. Det anbefales at studentene gjennomfører instruktøroppgaver/ undervisningsoppgaver lokalt og/eller sentralt underveis i studiet.

Samlingene utgjør inntil ni samlingsdager som kan fordeles over kortere og lengre tid. Det er obligatorisk å delta på samlingene.

En nettbasert læringsplattform benyttes i administrering og pedagogisk gjennomføring av studiet.

Studentene kan velge å fokusere på ett av to temaer; arbeidsmarkeds kriminalitet eller generell økonomisk kriminalitet. Dette innebærer et skriftlig arbeidskrav som omhandler valgt tema hvor studentene skal fordype seg i aktuelt pensum og bruke dette i besvarelsen av oppgaven.

5.1 Arbeidskrav

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studentene får avlegge eksamen:

- En individuell, digital test.
- Et individuelt fagnotat (1500 ord +/- 10 %). Dette notatet skal omhandle et tema innenfor studentens valgte fokusområde; enten arbeidsmarkedskriminalitet eller generell økonomisk kriminalitet.
- En gruppeoppgave (3000 ord +/- 10 %).

6 Vurdering

Studiet avsluttes med en individuell 6 timers skriftlig hjemmeeksamen. Det benyttes karakterene bestått/ikke bestått.